

Шляхом європейської інтеграції

MAGNA CHARTA UNIVERSITATUM

Преамбула

Ректори європейських університетів, що підписалися нижче, ті, що зібралися в Болоньї з нагоди дев'ятисотліття найстарішого в Європі університету за чотири роки до остаточного скасування кордонів між країнами Європейського Суспільства, висловлюючи сподівання на перспективу розширення співробітництва між усіма європейськими націями, переконані в тім, що народи і держави мають, як ніколи раніше, усвідомити роль, яку університети будуть покликані зіграти у суспільстві, що змінюється і стає усе більш інтернаціональним, вважають, що:

1. На завершальному етапі цього тисячоліття майбутнє людства значною мірою залежить від культурного, наукового і технічного розвитку, зосередженого в центрах культури, знання і досліджень, якими є справжні університети.

2. Завдання університетів в поширенні знань серед нових поколінь передбачає, що в сьогодинньому світі вони також повинні служити суспільству в цілому і що культурне, соціальне й економічне майбутнє суспільства вимагає, зокрема, значного внеску в подальшу освіту.

3. Університети повинні давати майбутнім поколінням освіту і виховання, що навчає їх, а через них інших, поважати велику гармонію навколишнього середовища і самого життя.

Ректори європейських університетів, що підписалися нижче, проголошують перед усіма державами і перед совістю всіх націй основні принципи, що повинні, відтепер і завжди, бути основоположними для університетів.

Основні принципи

1. Університет є самостійною установою усередині суспільства із різною організацією, що є наслідком розходжень у географічній і історичній спадщині. Він створює, вивчає, оцінює і передає культуру за допомогою досліджень і навчання.

Для задоволення потреб навколишнього світу його дослідницька і викладацька діяльність повинна бути морально й інтелектуально незалежною від будь-якої політичної й економічної влади.

2. Викладання і дослідницька робота в університетах повинні бути нероздільні для того, щоб навчання в них відповідало потребам, що змінюються, запитам суспільства і досягненням у науковому знанні.

3. Свобода в дослідницькій і викладацькій діяльності є основним принципом університетського життя. Керівні органи і університети, кожний у рамках своєї компетентності, повинні гарантувати дотримання цієї фундаментальної вимоги.

Відкидаючи нетерпимість і будучи завжди відкритим для діалогу, університет є ідеальним місцем зустрічі викладачів, що здатні передавати свої знання і володіють необхідними засобами для їхнього удосконалення за допомогою досліджень і інновацій, і студентів, що мають право, здатність і бажання збагатити свій розум цими знаннями.

4. Університет зберігає традиції європейського гуманізму. У здійсненні свого покликання він постійно прагне до досягнення універсального знання, перетинає географічні і політичні кордони і затверджує нагальну потребу взаємного пізнання і взаємодії різних культур.

Способи

Для досягнення цих цілей, враховуючи викладені принципи, необхідні ефективні засоби, що відповідають теперішнім умовам.

1. Для забезпечення свободи в дослідженнях і викладанні всім членам університетського суспільства мають бути надані необхідні засоби для її реалізації.

2. Набір викладачів і визначення їхнього статусу повинні відбуватися відповідно до принципу невід'ємності дослідницької діяльності від викладацької.

3. Кожен університет, з урахуванням конкретних обставин, повинен гарантувати своїм студентам дотримання свобод і умов, при яких вони могли б досягти своїх цілей у культурі й освіті.

4. Університети, особливо європейські, розглядають взаємний обмін інформацією і документацією, а також збільшення кількості спільних проектів для розвитку освіти, як основний елемент постійного прогресу знань.

Тому, як і в ранні періоди своєї історії, вони стимулюють мобільність викладачів і студентів, а також розглядають загальну політику в питанні рівного статусу, звань, іспитів (без упередженого ставлення до національних дипломів) і присудження стипендій як необхідний інструмент для здійснення своєї місії в існуючих на сьогодинній день умовах.

Ректори, що підписалися нижче, від імені своїх університетів беруть на себе зобов'язання зробити усе від них залежне для того, щоб кожна держава, а також зацікавлені наднаціональні організації, формували свою політику, спираючись на положення цієї Великої Хартії, що виражає одностайне бажання університетів, вільно визначене і проголошене.

Болонья, 18 вересня 1988 року

16 вересня 2003 р. назавжди увійде в історію КПІ. Саме в цей день у Болонському університеті (Італія) ректор нашого університету академік НАН України М.З.Згуровський від імені НТУУ "КПІ" поставив свій підпис під Великою Хартією Університетів (Magna Charta Universitatum). Факт запрошення НТУУ "КПІ" приєднатися до Хартії свідчить про визнання Київської політехніки як рівного серед кращих університетів.

Головний редактор газети "Київський політехнік" В.В.Янковий звернувся до М.З.Згуровського з проханням дати відповідь на ряд запитань.

Ректор НТУУ "КПІ" М.З.Згуровський ставить підпис під Великою Хартією Університетів

– Шановний Михайле Захаровичу, що таке Велика Хартія Університетів, яка її історія, яку роль вона відіграє в сучасному суспільстві?

– Велика Хартія Університетів (Magna Charta Universitatum) є результатом пропозиції, з якою звернувся Болонський університет у 1986 році до найстаріших університетів Європи. Ідея складання та підписання такого документу з ентузіазмом підтримала наукова, освітянська та політична еліта Європи.

На зустрічі в Болоньї (червень 1987 року) делегати з 80 європейських університетів обрали раду з восьми членів - керівників провідних європейських університетів та представників Ради Європи для розробки проекту Хартії, який було складено в Барселоні в січні 1988 року. У вересні 2001 року була створена Наглядова рада (Observatory) Великої Хартії Університетів.

18 вересня 1988 року під час урочистостей, присвячених 900-річчю Болонського

університету – Альма Матері європейської вищої освіти, – ректори 430 університетів в урочистій обстановці в присутності багатьох представників громадськості, урядовців та духовенства підписали Хартію. Цей документ окреслює фундаментальні принципи, якими мають керуватися університети, щоб забезпечити розвиток освіти та інноваційний рух у світі, який швидко змінюється. Метою документу було відзначити найважливіші цінності університетських традицій та сприяти тісним зв'язкам між університетами Європи. Однак, оскільки цей документ має універсальну спрямованість, його можуть підписувати також університети з інших регіонів світу.

Підписуючи Хартію університети підтверджують свою належність до академічної співдружності, яка долає політичні та соціальні бар'єри і формує принципи інтеграції Європи в суспільство, що надає усім громадянам необхідні права та свободи, різноманітні порівняльні та адекватні послуги у сфері культури, науки та освіти. Хартія ще раз підтверджує основні цінності, права та обов'язки університету, як ключової інституції суспільства. Дійсно, якщо університет має "викладати", тобто присвятити себе визначенню та розповсюдженню найважливіших знань, надаючи суспільству інтелектуальні орієнтири, він потребує автономії та академічної свободи, можливості досліджувати та пояснювати рамки присутності людини в природі та суспільстві. Автономія та академічна свобода, однак, є поняттями, що змінювалися протягом століть, пристосовуючись до обставин, щоб зберегти спроможність університету діяти та вести пошук істини. Змінюються ці поняття і сьогодні.

– Які ще українські університети входять до цієї співдружності університетів?

– На сьогоднішній день їх чотири. Серед перших 430 засновників співдружності були Харківський та Донецький університети. Зараз разом із КПІ Велику Хартію підписав Національний Одеський університет ім.Мечникова.

Закінчення на 2-й стор. ➔

Ректор Болонського університету професор П'єр Уго Калзоларі відкриває урочисту церемонію підписання Великої Хартії Університетів

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 НТУУ "КПІ" приєднався до Великої Хартії Університетів

2 "Я студент КПІ" – студентська сторінка

3 А.П.Кічігіну – 80!

4 Нові технології спалювання

5 Молоді дослідниці з ФБТ

6 Митець Відкритий ринг КПІ

Будемо здорові!

